

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่..... ฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ.

การศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา

นางสาวลลิตา บุญขำนิ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำแนกตามสถานภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำนวน 550 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 226 คน โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง 0.60–1.00 และค่าความเชื่อมั่นโดยหาค่าเท่ากับ 0.99 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ ใช้การทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hot Comparison)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า
 - 2.1 ครูโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 - 2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี

คำสำคัญ : ความพึงพอใจ การบริหารงานของวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ความนำ

การศึกษาถือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์เพื่อการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน แต่ปัจจุบันพบว่า การจัดการศึกษาทุกระดับประสบปัญหาสำคัญคือผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ

ผลวิจัยการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ระดับนานาชาติ พ.ศ. 2558 (TIMSS 2015) พบว่า ประเทศไทยมีผลการประเมินวิชาคณิตศาสตร์และวิชาวิทยาศาสตร์ จัดอยู่ในอันดับที่ 26 ของประเทศที่เข้าร่วมการประเมินจากทั้งหมด 39 ประเทศ นักเรียนไทยทำคะแนนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ได้คะแนนเฉลี่ย 431 และ 456 ตามลำดับ ซึ่งน้อยกว่าค่ากลางของการประเมินที่กำหนดไว้ 500 คะแนน โดยนักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังมีระดับความสามารถทางการเรียนในระดับต่ำ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(สสวท) กระทรวงศึกษาธิการ,(2558)) นอกจากนี้ผลการรับรองมาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ประจำปีงบประมาณ 2558 โดยภาพรวมทั้งประเทศ สรุปได้ว่า สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 12,468 แห่ง ไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวอาจเป็นเครื่องชี้วัดได้ว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนลดต่ำลง

ความพึงพอใจของครูต่อผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อหนุนต่องานและองค์กร เนื่องจากทำให้บุคลากรมีความตั้งใจและเต็มใจในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว

จากการศึกษาผลการประเมินภายนอก รอบสามของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา พบว่า โรงเรียนในเครือบดินทรเดชา มีผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนต่ำที่สุด โดยมีผลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนและจุดที่ควรพัฒนา ดังนี้ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ได้คะแนนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 15.96 อยู่ในระดับดี จุดที่ควรพัฒนา คือ 1)พัฒนาเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนโดยเฉพาะในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ สุขศึกษาและพลศึกษา 2)พัฒนาครูด้านการใช้สื่อประกอบการสอน การผลิตสื่อ มีการนิเทศการสอน ด้านการใช้สื่อเทคโนโลยี การประกวดสื่อ ให้ครูได้ใช้สื่อทุกคน และให้ครูใช้การประเมินผลตามสภาพจริงอย่างเหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและด้วยวิธีการที่หลากหลายเพิ่มขึ้น, โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ได้คะแนนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 13.75 อยู่ในระดับดี จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะคือ ครูควรจัดสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาอย่างสม่ำเสมอเป็นรายบุคคล โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา ได้คะแนนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 14.86 อยู่ในระดับดี จุดที่ควรพัฒนาคือ ผู้เรียนเฉลี่ยร้อยละ 10.04 มีการเรียนรู้จากการอ่านไม่สม่ำเสมอ และผู้เรียน

ร้อยละ 14.37 ขาดความสามารถด้านการคิดตามสมรรถนะผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ.2551 อีกทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และกลุ่มสาระภาษาต่างประเทศ มีผลการเรียนรู้ระดับคุณภาพต่ำกว่าระดับดี, โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) นนทบุรี ได้คะแนนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 6.80 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง จุดที่ควรพัฒนา คือ ด้านผลการจัดการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่มีผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และปีที่ 6 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง เร่งด่วน ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ระดับปรับปรุง ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ,โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) สมุทรปราการ ได้คะแนน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 8.45 อยู่ในระดับพอใช้ จุดที่ควรพัฒนา คือ พัฒนาผู้เรียนด้านการค้นคว้าหาความรู้จากการอ่าน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้น พบว่า มีสาเหตุเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา

ดังนั้น การศึกษาจึงยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ดีตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำแนกตามสถานภาพ

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำนวน 550 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย จำนวน 226 คน โดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน คณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา และอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2559 หน้า 132)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงานของครูโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of congruence (IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของคอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ สถานภาพส่วนบุคคล และเนื้อหาที่จะทำวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จำนวน 226 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส
3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และประสบการณ์การทำงานเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา
4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และโดยรวมแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย
5. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า t-test
6. วิเคราะห์เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน วิเคราะห์โดยใช้ One Way Analysis of Variance ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงนำค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายชื่อใช้ในการทดสอบโดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hot Comparion)
7. การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา จำแนกตามเพศ และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

2.1 ครูโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ แตกต่างกัน โดยครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา พบว่า ประเด็นที่น่าสนใจ ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนที่สอดคล้องหลักสูตร มีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ อีกทั้งยังมีการแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ดีโดยเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในด้านวิชาการและสนับสนุนครูในการปฏิบัติงาน ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โสภา วงษ์นาคเพ็ชร (2553) ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอนุภาพ วาทีทอง (2551) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งอภิปรายในแต่ละด้าน ได้ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 สภาพแวดล้อม สภาพปัญหาความต้องการของชุมชน จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่างๆ ของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสถานศึกษา มีการบูรณาการเนื้อหาสาระ และนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยมุ่งพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะการคิดของผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชัย เหลืองอรุณ (2555) ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานวิชาการ การจัดการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร มีการประชุมชี้แจงนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลแก่บุคลากร จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 เป็นฐานและเพิ่มเติมสาระเพิ่มเติมความเป็นสากล และ จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการคิดการสร้างสรรค์ผลงานและการอ่าน สอดคล้องกับพรทิพย์ อาจารย์สุทธิ (2557) ได้ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับศศิธร สุขศิริ (2559) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนอำเภอบางพลีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเตรียมอำเภอบางพลีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการด้านหลักสูตรและการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายข้อ มีพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ เนื้อหาสาระกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการการจัดการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอนปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ กิจกรรม ส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอน นิเทศติดตามและส่งเสริมการพัฒนาครู ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง การจัดการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับบุญเสริม ทุมมทินโน (ทองศรี) (2554) ศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน ป้อมนาคราชสวาทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการดำเนินงานปรากฏตามเป้าหมายอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับพรทิพย์ อาจารย์สุทธิ (2557) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้โดยรวม อยู่ในระดับมาก

ด้านที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมและรายชื่อ มีความพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติ มีกระบวนการตรวจสอบผลการเรียนรู้และพัฒนาการต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง สอดคล้องกับบุญเสริม ชุ่มมทินโน (ทองศรี) (2554) ศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ป้อมนาคราชสวทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1 พบว่า ด้านการประเมินผล มีการดำเนินงานปรากฏตามเป้าหมาย การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนทั้งมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับปานกลางในทุกด้าน และสอดคล้องกับพิชัย เหลืองอรุณ (2555) วิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่า การวัดผลและประเมินผลเทียบเคียงมาตรฐาน มีการจัดทำระเบียบการวัดผลควบคู่กับหลักสูตร ใช้เครื่องมือวัดผลที่เหมาะสมกับธรรมชาติวิชาตรงจุดมุ่งหมาย และนำไปปรับปรุงการเรียนการสอน

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายชื่อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหารศึกษา วิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างสื่อการเรียนการสอนกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน จัดหาแหล่งการเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในชุมชน ส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาเป็นสื่อการเรียนรู้ และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ สอดคล้องกับพรทิพย์ อาจารย์สุทธิ (2557) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10 พบว่า ด้านการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมาก และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) (1) จัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ ระบบสารสนเทศการเรียนรู้ และเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพทั้งในสถานศึกษาและในชุมชนเพื่อการศึกษา ค้นคว้า และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน สังคมโลก (2) จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน ส่งเสริมความรู้ให้ครูผู้สอน รวมทั้งจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้ (3) เลือกและใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีความเหมาะสม มีความหลากหลายสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน (4) ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ (5) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน (6) จัดให้มีการกำกับ ติดตาม ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะๆ และสม่ำเสมอ

ด้านที่ 5 ด้านการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการจัดระบบงานและโครงสร้างแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา มีการสร้างความตระหนักให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนว และการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการส่งเสริมและพัฒนาให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการแนะแนว ดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา สร้างความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครูผู้สอน ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ติดตาม ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับฉันทวิชช์ รุ่งโรจน์ (2553) ศึกษาเรื่อง การบริหารวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับหลักการแนะแนวการดี อนันต์นาวิ (2551) ได้ให้หลักการในการปฏิบัติการแนะแนวการศึกษา ดังนี้ (1) จัดระบบการแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอน (2) ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา (3) ติดตามและประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา (4) ประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ด้านการแนะแนวการศึกษากับสถานศึกษาหรือเครือข่ายแนะแนวภายในเขตพื้นที่การศึกษา

2. จากผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา โดยจำแนกตามเพศ และประสบการณ์ โดยผู้วิจัยนำเสนอประเด็นสำคัญในการอภิปรายดังนี้

2.1 จากผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือบดินทรเดชา โดยจำแนกตามเพศ พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ครูเพศชาย และครูเพศหญิง มีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพตนเองและแสวงหาความรู้เท่าเทียมกัน อีกทั้งยังมีสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค อำนาจหน้าที่และความสามารถในการปฏิบัติงานเหมือนกัน สอดคล้องกับเทอดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วน นาเสงี่ยม (2555) ศึกษาความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการใน โรงเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอนุภาพ วาทีทอง (2551) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ศศิธร สุขศิริ (2559) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนอำเภอบางพลีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสมุทรปราการ พบว่า ครูในกลุ่มโรงเรียนอำเภอบางพลีที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน วิชาการของกลุ่มโรงเรียนอำเภอบางพลี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการใน ภาพรวมละรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนในเครือชินทรเดชา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ ในการทำงานต่างกัน มีระดับความพึงพอใจต่อการบริหารงาน วิชาการแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ แตกต่างกัน ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจาก ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก จะมีประสบการณ์ในการทำงานมาก มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล มีมุมมองและทักษะ กระบวนการในการแก้ปัญหาต่างกัน สามารถให้คำปรึกษาและเป็นแบบอย่างกับครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพิชชา แก้วกำ และศุภกร ศรีเพชร (2558) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสหวิทยาเขตศรีพรเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์การทำงานโดยภาพรวม มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี และด้านการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน 10-20 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 10 ปี และครูที่มีประสบการณ์ 10 – 20 ปี มีความพึงพอใจสูงกว่าครูที่มีประสบการณ์มากกว่า 20 ปี ส่วนครูที่มีประสบการณ์ทำงานคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุเนื่องมาจากช่วงอายุและระยะเวลาการปฏิบัติงานของผู้ที่มีประสบการณ์และวัยที่สูงกว่า ความตื่นตัวและความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงานมีน้อยกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์ 10-20 ปี ซึ่งอยู่ในช่วงอายุวัยที่มีตื่นตัวในการทำงานมากกว่า จึงน่าจะมี ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ มากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับจุไรรัตน์ จันทไทย (2553) ศึกษาความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอกุฉินารายณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนรายด้านแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมใน การนิเทศการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่น เครือข่ายผู้ปกครอง หรือชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ มาสนับสนุนการดำเนินงาน และจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ที่เลือกใช้อย่างเป็นระบบ

1.5 ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความ ร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความพึงพอใจของครู ที่มีต่อการบริหารงานด้านอื่น ได้แก่ การบริหารงานด้านงบประมาณ การบริหารงานด้านบุคลากร และการบริหารงานทั่วไป

2.2 ควรศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

เอกสารอ้างอิง

จุไรรัตน์ จันทไทย. (2553). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเขตอำเภอ*

ภูพาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. นิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.

ณปภัช รุ่งโรจน์. (2553). *การบริหารวิชาการกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนสังกัด*

กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เทอดชัย ไสยลักษณ์ และทองม้วน นาเสงี่ยม. (2555). *ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงาน*

วิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2.

นิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญเสริม ทุมมทินโน . (2554). *ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนป้อมนาคราชสวาท*

ยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พิชัย เหลืองอรุณ. (2555). **สภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมาตรฐานสากล**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พรทิพย์ อาจารย์สุทธิ. (2557). **ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสมุทรสาคร**

วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 10. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ภารดี อนันต์นาวี. (2551). **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา.** ชุลบุรี: สำนักพิมพ์มนตรี

จำกัด.

ศศิธร สุขศิริ. (2559). **ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนเตรียมอำเภอ**

บางพลี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ. นิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.

สุพิชชา แก้วกา และสุภกร ศรีเพชร. (2558). **ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของ**

ผู้บริหารโรงเรียน ในสหวิทยาเขตศรีพรเจริญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนครพนม.

โสภา วงษ์นาคเพชร. (2553). **การบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อนุภาพ วาทีทอง. (2551). **ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัด**

สำนักงานเขตคันนายาว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.

บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.